

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/22/2019
Identifikačné číslo spisu: 2715203600
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2715203600.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu DPS financial consulting, s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava IČO: 46 713 930, právne zastúpený: advokátskou kanceláriou advoconsulting s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 47 253 428, proti žalovanej: N. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, E. o zaplatenie 1.245,01 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7C/619/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. septembra 2018 sp. zn. 11Co/164/2017 - 105, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26.09.2018 sp.zn. 11Co/164/2017 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.245,01 Eur s prísl. titulom zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2013 uzatvorenej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 22.08.2008 ako právny predchodca žalobcu uzatvorila so žalovanou Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebného úveru - bezúčelového vo výške 25.000,- Sk (829,85 EUR) s pevnou úrokovou sadzbou vo výške 19,40 % a poplatkom za správu úveru vo výške 60,-Sk mesačne, s konečnou splatnosťou úveru ku dňu 20.08.2013. Uzatvorením Zmluvy o úvere sa žalovaná zároveň zaviazala dodržiavať Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne účinné od 01.08.2002. Žalovaná vyčerpala úver v celom poskytnutom rozsahu dňa 22.08.2008. Žalovaná sa s platením dohodnutých splátok dostala do omeškania. Uvedeným finančným správaním žalovanej došlo k nedodržaniu dohodnutej konečnej splatnosti úveru, čím Slovenskej sporiteľni, a.s. (ďalej len SLPS) vznikla pohľadávka z poskytnutého úveru, ktorú v zmysle ustanovení Zmluvy o úvere tvorí istina, úroky, úrok z omeškania, ako aj všetky poplatky a náklady SLPS spojené s úverom poskytnutým žalovanej. Žalobca vyšpecifikoval pohľadávku, ktorá mala k dňu postúpenia pozostávať z istiny vo výške 866,83 Eur spolu s jej príslušenstvom, ktoré pozostávalo z riadnych úrokov vo výške 268,31 Eur (19,4% ročne) a zmluvných a zákonných úrokov z omeškania spolu vo výške 46,28 Eur (zmluvné úroky z omeškania v sadzbe 8% ročne za obdobia do 20.08.2013 a zákonné úroky z omeškania v sadzbe 24,4% ročne (19,4%+5% ročne) za obdobia od 21.08.2013 do 26.09.2013 a poplatkov vo výške

8,97 Eur. Príslušenstvo predmetnej pohľadávky k dňu jej postúpenia tak predstavovalo spolu sumu vo výške 323,56 Eur. Žalovaná na výzvy žalobcu nereagovala a na základe týchto skutočností navrhol žalobca vydať platobný rozkaz, ktorým by žalovanú zaviazal zaplatiť sumu vo výške 1245,01 Eur.

2. Okresný súd Skalica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom sp. zn. 7C 619/2015-68 zo dňa 04. apríla 2017 žalobu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania 100%.

2.1. Rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ust. §1 ods. 1, §2 písm. a), b), §3 ods.1, ods. 2, §4 ods. 1, ods.2 písm. i), písm. j) a ods. 3 písm. a) , b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej ustanovením § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., §39, §52 ods. 1 až 4, §53 ods. 1 ods. 5, §54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovením § 3 ods. 3 a §4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ako aj smernicou Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

2.2.Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Zmluvné strany uzatvorili zmluvu, na základe ktorej SLSP, a.s. poskytla žalovanej jednorazovo úver vo výške 24.601 Sk (816,60 Eur) Súd mal túto skutočnosť preukázanú výpisom z účtu žalovanej vedeného SLSP. Z obsahu zmluvy vyplýva, že medzi účastníkmi zmluvy neboli dohodnuté splátky vo forme, čo z mesačnej splátky pripadá na istinu, úroky a iné poplatky. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdil ako spotrebiteľský a ustálil, že sa naň vzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Súd mal z listinných dôkazov i vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu preukázané, že žalovaná vyčerpala reálne 24.601,- Sk (816 Eur, lebo jej bol stiahnutý spracovateľský poplatok 399 Sk) a zaplatila celkovo 834,92 Eur. Z obsahu zmluvy o splátkovom úvere súd ustálil, že v nej vôbec v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. nie je jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov. Takýmto postupom sa obchádzali jednotlivé ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. a to ust. § 2 písm. e) ako aj základné náležitosti zmluvy stanovené v § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z.z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, úroky možno požadovať do zaplatenia a to aj predčasného, je úplne vylúčené, aby suma celkových úrokov bola pojatá priamo do mesačnej splátky. Nakoľko v zmluve nebola splnená náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2011 Z.z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda rozčlenením jednotlivých čiastok, nie len výšku splátok, je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. Súd preto odčítaním zaplatenej sumy 834,92 Eur od vyčerpanej celkovej sumy 24.610,- Sk (816,60 Eur) zistil, že žalovaná uhradila vyššiu sumu než vyčerpala. Nakoľko bolo na úver podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné obligatórne prihliadnuť ako na bezúročný a bez poplatkov, a žalovaná preukázateľne uhradila viac, súd žalobu zamietol.

3. Na odvolanie žalobcu. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2018 sp. zn. 11Co/164/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže neobsahuje zákonom vyžadovanú obligatórnu náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i), s absenciou ktorej zákon spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V odôvodnení rozsudku odvolací súd ďalej uviedol, že cieľom právnej úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 4 ods. 2 ustanovuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom podľa §4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z gramatického výkladu citovaného ustanovenia je zrejmé, že požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok sa vzťahuje osobitne ako k istine, tak k úrokom, ako aj k iným poplatkom. Z rozčlenenia týchto položiek má byť zrejmé, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úroky a koľko na poplatky. Zákonodarca pristúpil k prijatej právnej úprave po predchádzajúcich skúsenostiach, kedy bolo bežné, že veriteľ si započítal splátky najprv na úroky, poplatky a rôzne sankcie a až naposledy na istinu (nebolo to v rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka), čo ale spôsobovalo neprimerané zadlžovanie

spotrebiteľov a narastanie ich dlhu. Pre spotrebiteľa (dlžníka) je dôležité, aby sa splátka započítavala proporcionálne na všetky zložky, t.j. na istinu a aj úroky a nie v prevažnej miere najprv na úroky a poplatky a až neskôr na istinu, pretože takýto spôsob započítavania splátky zvyšuje celkovú cenu plnenia. Predložená úverová zmluva zo dňa 22.08.2008 takýto rozpis neobsahovala, uzavrel odvolací súd.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

4.1. Dovolateľ poukázal na uznesenie NS SR 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, v ktorom najvyšší súd okrem iného uviedol aj to, že eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad §9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Dovolateľ poukázal aj na rozsudok tretej komory Súdneho dvora EÚ C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti L. R., na ktorý odkazuje aj NS SR vo vyššie uvedenom uznesení.

4.2. Dovolateľ upozornil na znenie §4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. (ktoré upravovalo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov) a znenie §9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 30.04.2018 (v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia). Dovolateľ v tejto súvislosti zdôraznil, že keďže rozdiel vo vyššie citovaných ustanoveniach predstavuje len doplnenie odkazu, je z porovnania uvedených ustanovení zákonov o spotrebiteľských úveroch zrejmé, že tieto je možné považovať za totožné.

4.3. Dovolateľ namietal, že pri určení výšky mesačnej splátky 714,- Sk (23,70 Eur), počtu splátok 60 a termínov (mesačne k 20.dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 20.09.2008), nie je možné považovať za správny taký záver súdov, že predmetná náležitosť zmluvy absentuje, a preto nie je správny ani záver, že by mal byť poskytnutý úver na základe Zmluvy o úvere považovaný za úver bez úrokov a bez poplatkov.

5. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadřila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a zároveň aj dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

9. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. V predmetnej veci dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a tvrdil, že odvolací súd sa pri posúdení relevantnej právnej otázky odklonil od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobca vyčítal odvolaciemu súdu, že inak vyriešil právnu otázku, „či zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov“, .

11. Ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 6/2017, 6 Cdo 21/2017, 7 Cdo 101/2018).

12. Dovolateľ v dovolaní argumentoval tým, že rozhodnutia nižších súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke aplikácie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. [citované ustanovenie obsahovo zodpovedá neskoršiemu § 9 ods. 2 písm. l), resp. písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý zákon nahradil zákon č. 258/2001 Z.z., pozn.], pretože odvolací (i prvostupňový) súd napadnutým rozsudkom učinil nesprávny právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

13. Otázku interpretácie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., t.j. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, už riešil najvyšší súd (nielen) v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 22. februára 2018, (ale aj) sp. zn. 3 Cdo 56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 4 Cdo 211/2017 z 23. apríla 2018, 4Cdo 65/2018 z 26. septembra 2018, 5 Cdo 132/2017 z 29. októbra 2018, 3Cdo 45/2018 z 22. novembra 2018 a po podaní dovolania aj 7 Cdo 98/2018 z 30. januára 2019, 6Cdo 113/2018 z 30. júla 2019, sp. zn. 7 Cdo 112/2019 zo 17. októbra 2019, 1Cdo 171/2018 z 30. októbra 2019. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivej zložky anuitnej splátky (t.j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia dovolacím súdom zodpovedá, tak ako je nižšie uvedené, účelu Smernice, právnym záverom uvedeným v rozsudku ESD a tiež účelu samotného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Pokiaľ uvedené ustanovenie hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedené zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivej zložke anuitnej splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku.

14. Právny poriadok Slovenskej republiky považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za právny úkon, ktorým sa veriteľ (dodávateľ) zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (spotrebiteľovi) peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

16. Podľa § 4 ods. 3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z.z., ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“), ktorej znenie sa premietlo aj do zákonnej úpravy v čl. 10 ods. 2 písm. h) upravuje, že zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

18. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza, v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

19. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada eurokonformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

20. Z rozhodnutia ESD C-42/15 zo dňa 9. novembra 2016 vyplýva, že :

21.1. článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 rozhodnutia),

21.2. článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 rozhodnutia).

21.3. z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 rozhodnutia); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky.

21.4. pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 rozhodnutia).

21.5. článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 rozhodnutia).

21. Eurokonformným výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. dospel dovolací súd k záveru, že citované ustanovenie neukladá veriteľom povinnosť, aby v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 258/2001 Z.z. (neskôr č. 129/2010 Z.z.) uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok úveru po častiach (istina, úrok a poplatky). Pokiaľ je teda v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. uvedené „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

22. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) [v znení účinnom do 20. marca 2016 písm. l) a predtým § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z.] zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „výšku, počet, frekvenciu splátok“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie jednotlivých častí splátky zo znenia uvedeného ustanovenia bolo nevyhnutné práve so zreteľom na závery vyjadrené v rozhodnutí ESD, čo len potvrdzuje správnosť vyššie uvedených záverov dovolacieho súdu, týkajúcich sa výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z.

23. Zo spisu dovolací súd zistil, že na základe úverovej zmluvy č. 0253429657 zo dňa 22. 08. 2008 bol žalovanej poskytnutý spotrebný úver vo výške 25.000,- SK (829,85 EUR) s pevnou úrokovou sadzbou vo výške 19,4% a poplatkom za správu úveru vo výške 60,-Sk mesačne, s konečnou splatnosťou úveru ku dňu 20.08.2013. Uzatvorením Zmluvy o úvere sa žalovaná zároveň zaviazala dodržiavať Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. účinné od 01.08.2002. Žalovaná čerpala úver v celom poskytnutom rozsahu dňa 22.08.2008.

24. Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade uzavretá zmluva o splátkovom úvere v bode I.1. (č.l. 5 spisu) primeraným spôsobom určovala výšku úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úrokovú sadzbu, anuitnú splátku, poplatok za poskytnutie úveru, dátum uzatvorenia zmluvy.

25. Vyššie uvedené základné pojmy zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzuje časť A. Všeobecná časť VOP, fotokópia ktorých je v spise založená na č.l. 27 a na sl., ktoré tvoria súčasť zmluvy (podľa bodov 29 a 30 rozhodnutia ESD zmluva o úvere nemusí byť uzatvorená „v jedinom dokumente“).

26. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho (i prvostupňového) súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov, a preto je potrebné úver na jej základe poskytnutý považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby (poplatky). V uvedenej súvislosti dovolací súd

uvádza, že aj podľa záverov uvedených v predmetnom rozhodnutí ESD, zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny (viď bod 53 rozhodnutia). Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 rozhodnutia).

27. Z týchto dôvodov najvyšší súd konštatuje, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu), ale zároveň aj dôvodné [lebo napadnutý rozsudok - práve v riešení predmetnej právnej otázky - spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP)].

28. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP), a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.